

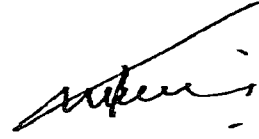
Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Sağlık Bakanı Sayın Kemal Memişoğlu tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim.

05/08/2026

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili

Engelli yurttaşlarımızın sağlık hakkının güvence altına alınabilmesi için yalnızca sağlık kuruluşu ve personel sayısını bilmek ve bu konudaki verileri paylaşmak yeterli değildir. Engelli bireylerin aile hekimliği, hastane, acil servis, ağız ve diş sağlığı, ruh sağlığı, kanser taraması, rehabilitasyon, evde sağlık ve yardımcı cihaz hizmetlerinden ne ölçüde yararlandığı; hangi hizmete ne kadar sürede ulaştığı ve hangi gereksinimin karşılanmadığı düzenli olarak ölçülmelidir.

Bakanlığınız sağlık hizmetlerinin finansmanı, altyapısı, insan gücü ve kullanımı hakkında kapsamlı tablolar yayımlasa da engelli bireylerin hizmet kullanımını engel türü, yaş, cinsiyet, il, hizmet basamağı ve erişim engellerine göre ortaya koyan bütünlük bir bölüm kamuoyuna sunulmamaktadır. Bakanlığın e-Nabız, MHRS, e-Rapor ve hastane bilgi sistemlerinde geniş veri üretilmesine rağmen bu verilerin anonimleştirilmiş engellilik göstergelerine dönüştürülmemesi ciddi bir politika boşluğudur. Engelli bireyler açısından sağlık hizmetine erişim, genel nüfusa ilişkin ortalama göstergelerle de açıklanamaz. Fiziksel erişilemezlik, uygun muayene ekipmanının bulunmaması, işaret dili ve erişilebilir iletişim eksikliği, refakat ihtiyacı, ulaşım maliyeti, randevu süresi ve sağlık personelinin engellilik konusunda eğitim yetersizliği engelli bireylerin hizmete

başvurusunu ve hizmetin niteliğini doğrudan etkileyebilir. Bu sorunların ölçülmemesi, sorunların olmadığı anlamına gelmez.

İstanbul Tabip Odası'nın verilerine göre Türkiye'de toplanan sağlık verisinin araştırmacılarla paylaşılmasının önündeki engellerin kanıta dayalı politika üretimini sınırladığı belirtilmekte; sağlık hizmetine erişimin ücret, randevu, ulaşım, coğrafi yakınlık ve nitelik tarafından belirlendiği vurgulanmaktadır. Aynı rapor bakım ve rehabilitasyonu sağlık hizmetinin ayrılmaz parçası olarak tanımlamaktadır. Engelli bireyler için bu boyutları ölçmeyen veri sistemi, eşitsizlikleri görünür kılamaz. BM Engelli Hakları Sözleşmesi'nin 31. maddesi taraf devletlere uygun ve ayrıştırılmış veri toplama, bu verileri politika üretiminde kullanma ve erişilebilir biçimde yayımlama yükümlülüğü getirmektedir. Kişisel verilerin korunması, anonim ve toplulaştırılmış kamu sağlığı verilerinin yayımlanmasının önünde gerekçe olamaz. Verinin engelli bireylerin haklarını geliştirmek amacıyla, engelli örgütlerinin katılımıyla ve ayrımcılık üretmeyecek biçimde kullanılması gerekir. Bu bağlamda,

- 1- 2020-2026 yıllarında Sağlık Bakanlığına bağlı kuruluşlarda hizmet alan engelli birey sayısı kaçtır? Verilerin yıllara, illere, yaşa, cinsiyete, engel grubuna ve hizmet basamağına göre dağılımı nasıldır?
- 2- Engelli bireylerin aile hekimliği, uzman poliklinik, acil servis, yatarak tedavi, ağız-diş sağlığı, ruh sağlığı, kanser taraması, rehabilitasyon ve evde sağlık hizmetlerinden yararlanma oranları nedir? Engelli bireylerin MHRS üzerinden randevuya erişim süreleri ile genel nüfusun randevu süreleri karşılaştırılmakta mıdır? Engelli bireyler için branş ve il bazında ortalama bekleme süreleri nedir?
- 3- 2020-2026 yıllarında engelli bireylerin sağlık hizmetine erişememe veya hizmeti erteleme nedenleri konusunda ulusal bir araştırma yapılmış mıdır? Ücret, ulaşım, fiziksel erişilebilirlik, iletişim, refakat ve randevu kaynaklı karşılanmamış gereksinim oranları nedir?
- 4- Kamu hastanelerinde erişilebilir muayene masası, tartı, görüntüleme cihazı, işaret dili desteği, erişilebilir çağrı sistemi ve kolay okunur bilgilendirme standartlarını karşılayan kuruluş sayısı kaçtır?

- 5- SABİM, CİMER, hasta hakları birimleri ve İl Sağlık Müdürlüklerine 2020-2025 döneminde engelli bireylerin sağlık hizmetlerine erişimi hakkında kaç başvuru yapılmış; başvuruların konu ve sonuçlarına göre dağılımı nasıldır?
- 6- Sağlık İstatistikleri Yıllıklarında engellilerin sağlık durumunu, hizmet kullanımını, bekleme sürelerini, memnuniyetini ve karşılanmamış gereksinimlerini gösteren ayrı bir bölüm yayımlanması planlanmakta mıdır?
- 7- Engellilikle ilgili sağlık verilerinin hangi göstergelerle toplanacağı ve anonimleştirilerek Açık Veri Portalı'nda yayımlanacağı konusunda engelli örgütleri, meslek örgütleri ve akademisyenlerin katıldığı bir çalışma takvimi bulunmakta mıdır?